

Het universum volgens Donker

Wim Pollen

Het universum volgens Donker

een familieverhaal

Uitgeverij Bookmundo

2025

Eerder verschenen van Wim Pollen:

Verhalen 2016, 2021(mijnbestseller.com)

Biografie van een vriendschap, 2019 (mijnbestseller.com)

Hoarding, verhalen 2021 (mijnbestseller.com)

Kringloop, verhalen 2023 (mijnbestseller.com)

De Ontdekkingen, roman 2023 (boekscout.nl: *niet meer verkrijgbaar*)

Bric à brac, verhalen 2024 (bookmundo.com)

Houd goede moed, autobiografie 2024 (bookmundo.com)

Eerste druk juni 2025, volledig herziene uitgave

©colofon: Wim Pollen, 2025

Het universum volgens Donker

Omslagontwerp: Yasmina Daoudi

Afbeelding achterzijde: privéarchief auteur

Drukwerk: bookmundo.com

ISBN 9789403813448

Deze roman werd in 2023 uitgegeven door boekscout.nl met de titel 'De Ontdekkingen', maar bleef vrijwel onopgemerkt. Met deze herziene uitgave krijgt de roman een verdiende nieuwe kans.

Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder toestemming van de auteur (e-mail: polwi70@gmail.com of Instagram: [pollenwim](#))

There is no dark side of the moon. Matter of fact it's all dark.

Pink Floyd

Deel I

Indian Summer

Promotiedag	8
De promotie	17
De volgende dag	24
Losser	30
BioSciencepark	33
De kliniek	35
Eijsden	38
Nachtdienst	40
Keukenhulpje	44
Eijsden	46
Losser	49
Het onderzoek	52
Eijsden	55
Konijn	59
Bio Sciencepark	61
Eijsden	65
Losser	67

Promotiedag

Rigel

Uit gewoonte wrijft Rigel Donker in gedachten over zijn volle rode baard. Hij was er vroeger op school wel mee gepest, met zijn rode haar. Soms denkt hij terug aan dat op dreinende toon gezingszegde zinnetje: 'Vuurtoren zonder licht, rooie haren, pestgezicht.' Meestal liet hij het over zich heen gaan, maar soms ontvlamde er van binnen iets en dan sloeg hij erop los. Dan hield het pesten op. Tòt een onverlaat in een volgende klas dacht de lachers op zijn hand te krijgen. Een pak rammel kon hij krijgen.

Die zeldzame woede-uitbarstingen had hij van zijn vader, maar, net als bij zijn Ierse moeder, overheerste in Rigels karakter de bedachtzame bescheidenheid. Ook het 'ginger' haarpigment had hij natuurlijk van haar. Inmiddels zit er trouwens meer haar onder zijn kin dan boven op zijn hoofd.

Hij richt de enorme ruimtetelescoop op het gedeelte van de heldere nachthemel ver voorbij Taurus en Orion. Eigenlijk heeft hij daar niets meer te zoeken. De ster die hij daar na jaren speurwerk had ontdekt was geclaimd door een ander. Op een congres voor sterrenkundigen een paar jaar geleden, na een biertje te veel in de avonduren, had hij zich laten verleiden om in een klein gezelschap te vertellen over zijn ontdekking, bijna klaar om wereldkundig te maken; op een volgende bijeenkomst van astronomen wellicht, tegelijk met een publicatie in de vakliteratuur.

Het was er nooit van gekomen, want nauwelijks een maand later had ene Jan de Boer een nieuwe ster gelanceerd en een naam gegeven: de Paysan Ructus 1, alsof het de eerste ster uit een hele reeks betrof. 'Zijn' ster was gestolen.

Diezelfde Jan de Boer was vanwege zijn succes vervolgens benoemd tot directeur van het Observatorium; en dat terwijl Rigel door

iedereen werd beschouwd als de beoogde opvolger van de nestor van het instituut. Voor de tweede keer gepasseerd door die charlatan.

Hij had hem er natuurlijk op aangesproken, maar zijn nieuwe baas had zijn bezwaren smalend weggelachen, hem een 'loser' genoemd en tegen Rigel gezegd: “Dat je naar een ster bent vernoemd, wil nog niet zeggen dat je een astronoom van betekenis bent of ooit zal worden.” Van binnen ontvlamde er iets en zijn gezicht had de kleur van zijn baard aangenomen, maar hij had zich omgedraaid en zich slechts ternauwernood kunnen inhouden om erop los te slaan. Jan de Boer had nog geroepen: “Ze hadden je beter Mars kunnen noemen met die rooie kop van je.”

Sindsdien ontlopen zij elkaar, of liever gezegd ontloopt Rigel de nieuwe directeur, en heeft hij fanatiek zijn ontdekkingsreis door het universum hervat.

Eigenlijk had hij al tijdens zijn studie zijn eigen ster ontdekt. In het bandje waarin Rigel kwam voorspelen zat zij achter de drums. De vorige basgitarist was na zijn afstuderen van de universiteit vertrokken. In de mensa hing een oproep en daar was hij op ingegaan. Het klikte tussen de band en Rigel; hij paste met zijn spel prima bij de jaren '60 coverband met die drummer die speelde als Ringo Starr.

Loes Blaauw was vijfdejaars geneeskundestudent. Zij speelde de drums sinds haar negende en 'hard to get' sinds Rigels binnenkomst in de oefenruimte. Later bekende zij hem dat zijn rijzige gestalte en rode haar in combinatie met zijn bescheiden optreden en indrukwekkende baspartij de doorslag hadden gegeven. Liefde op het eerste gezicht, maar dat was te gemakkelijk voor die rooie reus, vond zij.

Stoer en knap met dat fijne gezicht, de volle lippen en dat donkere kortgeknipte haar was zij hem direct opgevallen. De andere

bandleiden waren mannen en droegen hun haar lang, de zanger had een staartje gemaakt.

Moeiteloos speelde hij mee met hun repertoire en unaniem werd besloten om met elkaar verder te gaan.

Loes bleek de regelaar. Zij onderhield de contacten, organiseerde optredens, deed de financiën en zei, een beetje onderkoeld, “ja, oké,” toen Rigel haar voorstelde om een biertje te gaan drinken na een van hun wekelijks repetities.

De band viel uiteen toen de leden één voor één afstudeerden, maar Rigel en Loes bleven elkaar zien. Ook Rigel was verliefd geraakt op Loes, zij het minder halsoverkop dan Loes op hem. Zijn koosnaampje voor haar was Sirius, in de Egyptische mythologie de vrouw van Orion, het sterrenbeeld waarvan hij, Rigel, immers deel uitmaakte. Overigens was Sirius bij de Grieken de trouwe hond van Orion, maar dat vertelde hij haar pas veel later...

Loes, oftewel Sirius, studeerde af en bemachtigde een assistentenplek in het Cedars-Sinai Medical Centre in Los Angeles op de afdeling psychiatrie, toen Rigel zich een jaar als astronoom mocht bekwamen in het Griffith Observatory op Hollywood Hill in dezelfde stad. Ze zagen elkaar niet veel, maakten lange uren op hun werk, maar vonden een gezamenlijke uitdaging in het beklimmen van de bijna vijf kilometer lange en zeer steile fietsroute op de flanken van de heuvels in Griffithpark.

Al tijdens hun tijd in LA gingen zij allebei op jacht naar een vervolgplek in Nederland. Rigel werd aangenomen bij de Sterrewacht in Leiden en Sirius kreeg een opleidingsplek voor psychiatrie in het Academisch Centrum in dezelfde stad. Samen terug in hun universiteitsstad; getrouwd en wel. Na twee jaar, Sirius moest haar opleiding tijdelijk opschorten, werd hun jachtige bestaan verrijkt met hun dochter Artemis. Nog eens drie jaar later

werd de tweeling geboren. Castor en Pollux. Het gezin voltooid, de loopbanen nog in ontwikkeling.

Op zijn fiets, een Trek Madone SL 6, op weg naar het Oortgebouw naast het Huygenslaboratorium op het Bio Sciencepark had Rigel het plan opgevat om zijn zoektocht naar onontdekte sterren een nieuwe impuls te geven. Waarom niet speuren naar zwarte gaten in de diverse galactische stelsels. Daar worden immers sterren verzwolgen, verdwijnen sterren en worden nieuwe sterren geboren. Op zoek naar het einde en naar het begin. Een zwart gat waarin de Paysan Ructus 1 kan worden opgeslokt gevolgd door een vette boer..., dát zou pas een ontdekking zijn. Die gedachten stemmen hem vrolijk. In het licht van de langzaam verdwijnende zon kleurt zijn glimlach oranje in de zwoele avondlucht.

Hij lokaliseert zijn 'gestolen ster', zoals hij hem bij zichzelf altijd noemt, moeiteloos en begint de omgeving minutieus in kaart te brengen terwijl hij aantekeningen maakt in zijn zwarte Moleskineboekje. Niet meer op de computer sinds de valse hack door Jan de Boer.

Zachtjes humt hij de baspartij van het Shadowsliedje 'Stars fell on Stockton', terwijl hij inzoomt op een glimp ver voorbij de Paysan Ructus 1. Wat was dat nou? Nooit eerder gezien; ook niet tijdens zijn jarenlange observaties die hadden geleid tot de ontdekking van zijn ster. Nauwkeurig noteert hij zijn bevindingen; positie, richting, helderheid en afstand.

Daarna sluit hij af. Einde werktijd; het wordt al licht. De heldere hemel nu nog lichtblauw. Het belooft opnieuw een mooie herfstdag te worden. Dit weer duurt al weken; met recht een Indian Summer. Vandaag zal Artemis haar proefschrift verdedigen, een studie naar de taalvaardigheid van de huiskat.

Sirius

In huize Donker-Blaauw loopt de wekker af.

Ze was al wakker, maar toch schrikt Sirius van het geluid. Zij staat op en doet haar routinedingen. Dan realiseert zij zich dat zij niet alleen in huis is, zoals anders altijd wanneer Rigel nachtdienst heeft. Vlug schiet zij een ochtendjas aan. De tweeling slaapt vannacht thuis, want vanmiddag promoveert hun grote zus en daar moeten zij bij zijn. Nu hoeven zij zich niet te haasten om vanuit hun eigen woonplaats op tijd te zijn voor die gebeurtenis.

Na het douchen maakt Sirius ontbijt voor zichzelf. De ontbijtspullen laat zij staan voor de logerende broers. En voor Rigel wanneer hij straks thuiskomt.

Op de fiets, een Cannondale SystemSix Carbon Ultegra, baant zij zich een weg door de drukke ochtendspits. Het belooft weer een mooie nazomerdag te worden. Op de kliniek wacht haar de ochtendoverdracht, de wekelijkse supervisie van haar twee arts-assistenten en nog twee behandelgesprekken die zij niet heeft willen afzeggen.

Zij zal op tijd zijn in het faculteitsgebouw Biologie om als trotse moeder getuige te zijn van het promotieritueel van haar dochter.

Zij herinnert zich haar eigen promotie nog goed. Haar dissertatie had bijgedragen aan de kennis op het belangrijke, maar nog steeds mysterieuze, gebied van het stemmen horen; een veel voorkomend fenomeen in de psychiatrie. Dat zij niet lang daarna de leiding over de kliniek had aangeboden gekregen vervult haar na al die jaren nog steeds met voldoening. Zij houdt van haar werk. En zij is er goed in. Het onderzoek van Artemis dat tot haar promotie leidt heeft Sirius zowel verbaasd als geïntrigeerd: sprekende katten, kattentaal of horen katten stemmen? Dat komt dicht bij haar eigen specialisatie. Remco Campert wist er wel raad mee, denkt zij met een glimlach bij de herinnering aan het boekje *Dagboek van een poes*.

Casper

Casper wordt wakker wanneer hij de achterdeur hoort dichtslaan even later gevolgd door het piepen van de garagedeur. Bekende geluiden van toen hij hier nog woonde. Nog steeds niet voorzien van een druppeltje olie, denkt hij. Vandaag rondt zijn zus haar academische studie af met het verdedigen van haar proefschrift. Wat een merkwaardig onderwerp trouwens. Alsof katten taalvaardig zouden zijn. Nou ja, huiskatten dus. Dat suggereert de nabijheid van mensen, die natuurlijk wel de beschikking hebben over gesproken taal. Zou het daarmee te maken hebben? Het vermogen van huiskatten om te reageren op de gesproken taal van de mens. Zelf heeft Casper niet zoveel met katten. Hij is vooral op mensen gericht. Had ook niet de behoefte om na zijn studie te blijven hangen op de universiteit. Geen belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek. Meteen aan het werk na zijn huisartsopleiding. Na een jaartje waarnemen vond hij zijn eigen huisartspraktijk diep in Twente. Veelal 'no nonsense' mensen; dat ligt hem wel. Al op het vwo had hij zijn naam veranderd van Castor in Casper. Wat een onzin om als astronoom je kinderen sterrennamen te geven! Gelukkig had hij geen tweede naam. Zou zijn moeder dan hebben gekozen voor Sigmund?

Pollux

Pollux, in de kamer ernaast, is altijd een langslaper geweest. Behalve hun knappe uiterlijk en pikzwarte haar en de liefde voor elkaar en voor hun zus, in die volgorde, hebben de eeneiige broers nauwelijks iets gemeen. Hij heeft gekozen voor het horecasegment. Via de hotelschool in Maastricht en diverse buitenlandse stages bij restaurants met een topkok had hij zijn eigen exclusieve restaurant geopend. 'High in the sky' heeft één Michelinster en dingt al een paar jaar mee voor een tweede.

Voor Pollux betekent dat weinig privéleven al deelt hij zijn beroepsleven met Sterre (echt waar!) Wagemans; zij kennen elkaar sinds hun eerste jaar in Maastricht. Voor kinderen hebben zij belangstelling noch tijd.

Met een zekere tegenzin heeft hij 'de winkel', zoals hij het restaurant soms opzettelijk nonchalant noemt, overgelaten aan Sterre en Paul Boterman, hun souschef. Vanwege het besloten familiediner, op verzoek van Artemis stelde hij het menu samen, moet hij nóg een avond verzuimen; dat geeft hem een dubbel gevoel.

Artemis

Artemis Donker heeft de hele nacht nauwelijks geslapen, alleen wat gesluimerd, hazenslaapjes; schaapjes tellen had niet geholpen. Toen de zon door haar gordijnen in haar gezicht scheen is zij opgestaan. Vandaag is haar grote dag; vanaf vandaag is zij dr. A. Donker, MSc in Animal Science. Vandaag zal zij haar controversiële proefschrift verdedigen samen met haar broers in hun rol van paranimf tegenover een hele rij hoogleraren waartussen haar promotor prof. dr. F. van den Conijnenberg.

Pollux en Casper zullen haar alleen voor de vorm, en dan vooral mentale, steun bieden. Van het onderwerp weten zij immers niets... Doodzenuwachtig is zij.

Rigel

Terwijl Rigel elk contact met zijn baas Jan de Boer probeert te vermijden houdt deze Rigel nauwlettend in het oog. Hij verschaft zich toegang tot de bestanden die Rigel bijhoudt en zoekt naar onderzoeksresultaten. Sinds zijn brutale hack vindt hij echter slechts reguliere bevindingen. Enorme hoeveelheden data; wat verzet die vent veel werk, denkt hij en hij raakt gefrustreerd omdat er nooit eens onverwachte resultaten of afwijkende zoekprofielen vermeld staan. Dat was 10 jaar geleden wel anders geweest. Toen

had hij alle onderzoeksresultaten van de bekende astronoom Rigel Donker na een eenvoudige zoektocht op een presenteerblaadje aangeboden gekregen. Dat had hem geen windeieren gelegd, maar ook de voortdurende angst opgeleverd dat Rigel door zou gaan en zijn eerdere ontdekking zou ontkrachten met nieuwe bevindingen. Van het bestaan van een zeker zwart Moleskineboekje is Jan de Boer zich geenszins bewust...

Hoewel zijn hoofd vol is van de spannende gebeurtenis van hedenmiddag, waarbij zijn dochter de doctorstitel zal verkrijgen, spelen af en toe ook andere gedachten door Rigels brein. Die lichtschittering, de glimp, op vele miljoenen lichtjaren afstand. Zou het kunnen dat...? De nieuwe gigantische ruimtetelescoop heeft een enorm bereik, vele malen groter dan het exemplaar waarmee hij indertijd zijn ontdekking had gedaan. Hij huivert even wanneer hij eraan denkt wat dat zou kunnen betekenen.

Thuis treft hij Castor, zoals hij zijn zoon hardnekkig is blijven noemen na diens zelfgekozen naamsverandering, aan de ontbijttafel. Niet veel later schuift ook Pollux met een slaperig hoofd aan. Ze babbelen wat ("Pap, je moet die garagedeur nou toch echt eens een druppeltje olie gunnen of ben je gehecht aan die piepende scharnieren?") en blikken vooruit op vanmiddag. Dan verontschuldigt Rigel zich. Hij wil nog een paar uur slaap proberen te pakken. Hij zet de wekker. Maar de slaap wil niet komen; daar heeft hij anders nooit last van. Hij fantaseert over de betekenis van de opgevangen glimp en dat is spannend.

Artemis

Plotseling weet zij het zeker. Die verzamelde hoogleraren gaan haar afmaken vanmiddag. Waarom heeft haar promotor professor van den Conijnenberg, onvermijdelijke bijnaam 'konijnenkeutel', haar niet tegengehouden, haar promotieonderwerp verworpen? De

onderzoeksvraag aangepast? Wat is het doel en het nut van haar jarenlange onderzoek nou eigenlijk?

En dus neemt zij deze elementaire vragen nog maar eens een keer door. Zij zal die wijze mannen, en vergeet de vrouwen niet, die zijn soms nog veel erger, stevig van repliek dienen.

Omdat zij geen hap door haar keel kan krijgen houdt zij het bij koffie. Zij woont samen met haar witte blauwogige huiskat Moby Dick. Die is doof, dat scheelt haar conversatie.

Zij klapt haar laptop dicht, stopt hem in haar fietstas en begeeft zich op weg naar het academiegebouw.

De promotie

Samen met een aantal vrienden, vriendinnen, studie- en jaargenoten van Artemis en overige belangstellenden betreedt de familie Donker de collegezaal. Iedereen zoekt een plekje in afwachting van wat komen gaat. De zon die door de hoge ramen schijnt geeft de zaal iets huiselijks. Wanneer Artemis door de pedel naar haar plek achter de kathedder wordt gebracht en haar broers ter weerszijde een stoel aangewezen hebben gekregen is het wachten op de entree van de promotiecommissie.

Met veel gevoel voor theater kondigt de pedel niet veel later de binnenschrijdende professoren met naam en toenaam aan. Gehuld in toga met witte bef, een baret op het hoofd, vertonen zij veel overeenkomst met rechters van een doodstribunaal, denkt Artemis bibberig. Zij beklimmen het toneel en nemen plaats op de klaarstaande stoelen achter een lange tafel. Een intimiderend gezicht, die rij zwarte gedaantes die neerkijkt op Artemis achter het spreekgestoelte met naast zich de paranimfen, haar tweelingbroers. Na een inleiding door haar promotor wordt Artemis uitgenodigd om een samenvatting te geven van haar proefschrift. Het komt er in grote trekken op neer dat huiskatten, gedomesticeerde dieren in het algemeen, maar zij heeft zich gericht op de *Felis Sylvestris Catus*, in staat zijn om de klank en de betekenis van een aantal woorden van de menselijke taal te leren. Dat is een proces van associatie, afwijzing en beloning. Voor haar studie heeft Artemis 153 Nederlandse, 44 Franse en 67 Engelstalige bezitters van één of meer huiskatten geïnterviewd en een paar eenvoudige opdrachten gegeven met betrekking tot het aanleren van woorden aan hun huisdier. Na een tweede interview heeft zij de resultaten van die opdrachten in kaart gebracht.

De huiskat is het oudst bekende huisdier en verschaft de mens veel plezier. Het aantonen van het vermogen van de huiskat om te begrijpen wat de mens zoal tegen het huisdier zegt is de verklaring voor de populariteit van deze soort en bevestigt wat iedereen altijd al wist: huiskatten zijn intelligent en sociaal aangepast, maar vooral uit egoïstische motieven, immers voor hun voedsel afhankelijk van de mens.

Het is een waterdicht verhaal en Artemis wordt al pratende minder nerveus, zekerder van zichzelf.

Dan is het tijd voor de leden van de promotiecommissie om te schieten op het onderzoek en de resultaten. Artemis pareert alle aanvallen op vaardige wijze en geeft bevredigende antwoorden op de vragen die op haar worden afgevuurd.

Vlak voordat de pedel aankondigt dat het tijd is voor een afronding ('Hora est') is er een vrouwelijke professor, die niet eerder aan het woord was, die een laatste vraag mag stellen. Na een lange inleiding die voornamelijk bedoeld is om aan te tonen dat zij het proefschrift heeft gelezen, vraagt zij zich af wat het verband is tussen het vermogen van de huiskat om klanken te herkennen en de koppeling aan bepaalde begrippen en situaties. Wat als de kat doof is? Artemis heeft haar antwoord klaar en ziet de eindstreep van deze marathon dichterbij komen. Dove katten leren geen woorden, maar kunnen wel associëren en gebaren, trillingen en geuren interpreteren voor eigen gebruik. Maar met de taalvaardigheid van een dove huiskat is het beroerd gesteld. Als uitsmijter wijst zij op de laatste stelling van haar dissertatie, opgevoerd als een ludieke bewering: "Het is mij nooit gelukt om Moby Dick ook maar één woord aan te leren." De hoogleraar wijst erop dat deze stelling volledig uit de toon valt in het proefschrift en het 'quod erat demonstrandum' (wat te bewijzen was) onderuit lijkt te halen. Waarom een vis presenteren in een onderzoek dat louter gaat over de huiskat? Voor Artemis is deze

opmerking een schot voor open doel en zij scoort: “Moby Dick is mijn witte, blauwogige dove kater.”

De opluchting zindert door de zaal en wanneer Pollux, volkomen in strijd met het protocol, maar 'what the heck', aarzelend een applaus inzet wordt dat door iedereen overgenomen, ook door de hoogleraren.

De receptie is een aangenaam samenzijn met een lange reeks felicitaties. Er is slechts één dissonant wanneer de vrouwelijke hoogleraar Artemis persoonlijk feliciteert met de opmerking dat je tegenwoordig dus ook een academische titel kan verwerven met totaal nutteloos onderzoek. Zij glimlacht er lief bij, dat wel...

Dat is het moment dat Artemis besluit het academische wereldje de rug toe te keren.

Hoewel hij indertijd, na zijn artsexamen en opleiding tot huisarts, halsoverkop de randstad had verlaten, ervaart Casper vandaag enige nostalgische gevoelens nu hij even terug is in zijn geboortestad en de omgeving van zijn jeugd en jonge jaren. Hij is trots op zijn zus, hoewel hij het nut van haar jarenlange onderzoek niet snapt. Ook het weerzien met zijn ouders en zijn broer doet hem meer dan hij had verwacht. Zijn hart ligt in Losser bij zijn praktijk, maar hij aardt er niet, heeft eigenlijk geen vrienden, alleen kennissen van de club kleiduivenschieten. Uitgerekend nu, tijdens deze receptie, realiseert hij zich dat hij een beetje eenzaam is...

Vaag herinnert hij zich haar, Marieke, een dispuutgenoot van Artemis. Studeerde net als hij geneeskunde, maar was twee of drie jaar eerder klaar. Die is fraai opgedroogd! Van een bonkige dertien-uit-een-dozijn studente (vest, parelketting, rok met Schotse ruit en bruine penny shoes) getransformeerd tot een elegante slanke vrouw; de bril verdwenen, het knappe gezicht gevat in gouden krullen.

Hij baant zich een weg tussen alle mensen door tot hij binnen gehoorafstand is en haar kan aanspreken. Zij is in gesprek, maar zodra zij Casper ziet verontschuldigt zij zich en komt zij hem glimlachend tegemoet.

“Casper, ik hoor dat je in Losser zit. Volgende maand begin ik op de Zipperkliniek in Enschede. Zitten we hartstikke dicht bij elkaar.”

Sirius is apetrots. En zo loopt zij ook rond op de receptie, een apetrotse moeder van een kersverse doctor. Zij onderhoudt zich met deze en gene, maakt een praatje met diverse mensen en verbaast zich erover dat zij zo weinig bekenden ziet. Ja daar, die oudere grijze man die als enige zijn toga heeft aangehouden. Is dat niet professor Sikkema van Parasitologie? Even checken. “Ah, u bent de moeder van de promovenda? Van harte gefeliciteerd, mevrouw. Sikkema? Parasitoloog? Neen, u vergist zich, mevrouw. Brandes is de naam van Kunstgeschiedenis. Nog een prettige voortzetting gewenst, mevrouw.”

Sirius kijkt rond. In psychiatrieland kent zij iedereen en is zij een bekende figuur, maar hier is zij een vreemdeling, zoals de 'legal alien' van Sting.

Pollux kijkt op zijn horloge. Hoe zou het gaan in Eijsden? Toch maar even bellen dan. Hij loopt richting de toiletten en kiest het nummer van Sterre. Na een aantal keren overgaan krijgt hij haar voicemail. Ook Paul neemt zijn toestel niet op. Als hij daarna het restaurant belt komt na lange tijd Liesje aan de lijn. Liesje Smeets werkt sinds een jaar in de bediening in het restaurant. Doet het niet onaardig. Een kittig meisje, ziet er leuk uit, ijverig en sociaal vaardig. Zij woont in het dorp; haar zachte g klinkt vertederend. Door de telefoon klinkt zij een beetje buiten adem. Hij vraagt of zij Sterre even wil halen. “Die is er niet. Zij is eerder vandaag samen met Paul weggegaan.

Weet niet waarheen. Dat zeiden zij niet. Ik ben nu bezig om alle gasten van vanavond af te bellen, het restaurant gaat niet open vandaag.”

Hij hapt naar adem, zijn hart slaat een drumsolo zijn moeder waardig en hij komt niet meer uit zijn woorden.

“Hé Pollux, ben je daar nog? Ik dacht dat je ervan wist. Sterre zei dat je vanavond in Leiden blijft, vandaar. Ik moet verder met afbellen, want de eerste reservering is al over een uur.” En zij beëindigt het gesprek.

Rigel is lijfelijk aanwezig op de receptie, maar zijn hoofd vertoeft in het heelal. Hij is er inmiddels van overtuigd dat de glimp een nieuwe ster is. Misschien onderdeel van een nog onontdekt sterrenbeeld waarvan Paysan Ructus 1 onderdeel uitmaakt. Zal hij, Rigel Donker, de ontdekker en naamgever worden van een extragalactisch systeem? Betekent dat dan de ultieme afrekening met Jan de Boer? Hij humt de baspartij van 'Look what I found' uit *A star is born* en overweegt Huiskat als naam voor zijn gedroomde nieuwe sterrenbeeld.

Zijn eerste impuls is om in de auto te springen en in één ruk terug te rijden naar Eijsden. Maar dan bedenkt Pollux dat tegen de tijd dat hij daar aankomt alle gasten voor vanavond al zijn afgezegd; zo vlijtig is Liesje wel. Bovendien kan hij het niet maken om absent te zijn bij het besloten diner straks; hij heeft notabene het menu samengesteld. Dus hij blijft. Intussen strijden bezorgdheid en boosheid om de eerste plaats op de ranglijst van zijn emoties.

Afwisselend kiest hij steeds opnieuw de nummers van Sterre en Paul, maar zij melden zich niet. Wat kan er zijn? Samen weggelopen? Zij hebben in ieder geval nog een greintje respect voor hem getoond door de gasten af te laten bellen. Ligt zijn betrouwbare

naam tenminste niet meteen te grabbel. Maar hoe moet hij dat morgen doen, in zijn eentje? En de komende maanden zit hij compleet volgeboekt.

Hij gaat op zoek naar zijn broer. Hij moet even zijn hart luchten. Als hij Casper in de gaten krijgt ziet hij dat die uiterst geïnteresseerd in gesprek is met een bepaald knappe juffrouw. Daar wil hij hem niet bij storen.

Sirius loopt nog wat rond. Zij bedenkt zich wel tweemaal voordat zij weer een gesprek aangaat en haar neus stoot. Dan ziet zij haar knappe zoon-de-chef-kok verderop staan turen op zijn telefoon. Zijn zwarte haar hangt gedeeltelijk voor zijn gezicht, maar kan de geschokte uitdrukking die daarop ligt niet verhullen; hij straalt paniek uit. Zij loopt naar hem toe en zegt: “Wat mankeert jou, Pollux? Wil je iets aan mij kwijt?”

Dat de dag van haar promotie een nieuwe toekomst zal inluiden verbaast Artemis niet; dat ook de levens van de overige leden van het gezin Donker-Blaauw juist op deze dag een dramatische wending zullen nemen is onvoorzien en van een gedenkwaardige coincidentie.

Nadat ook de laatste gasten, sommige 'plakkers' zijn inmiddels aangeschoten, afscheid hebben genomen verlaat de familie Donker de receptieruimte. Het restaurant waar zij het besloten diner zullen gebruiken is op loopafstand. De sfeer is verbazingwekkend ontspannen en ouderwets gezellig. Alle vijf beheersen zij het vermogen om afstand te nemen van hun zorgen en muizenissen. Er valt iets te vieren en er is ruimte voor familieberaad. Sirius, van oudsher de regelaar, kent haar pappenheimers en beschikt over

professionele kwaliteiten om de groepsdynamiek in de juiste banen te leiden.

Het wordt een van die familiebijeenkomsten om nooit te vergeten, de ouverture van een nieuwe periode voor het gezin Donker-Blaauw.

De volgende dag

Casper

De avond was genoeglijk verlopen, het afscheid van Artemis hartelijk. Na het ontbijt heeft Casper zijn ouders bedankt voor de gastvrijheid en zijn broer sterkte gewenst voordat hij in zijn auto is gestapt voor de lange rit terug naar Losser. Ruimschoots de tijd om na te denken over alles wat de gezinsleden met elkaar hebben gedeeld.

Natuurlijk heeft hij verteld van zijn ontmoeting met Marieke Messchaert, maar hij heeft de vlinders in zijn buik verzwegen. Onwillekeurig gaan zijn gedachten terug naar zijn eerste studiejaar. Het practicum snijzaal. Hij ruikt de formaline weer. Samen met een drietal medestudenten was hem een lichaam toegewezen. Daar stonden zij voor het eerst in witte jas, een beetje giechelend toen zij uitleg kregen van een snijzaal assistent. “Marieke,” stelde zij zich voor; een onopvallend meisje, beetje houderig met een bril en een verwaarloosd pagekapsel. “Ben jij Castor Donker?” had zij gevraagd, “dan ken ik je zus Artemis van mijn dispuut.”

“Nee, niet Castor. Cásper,” had hij nadrukkelijk geantwoord, “en ja, mijn zus is vierdejaars en doet Biologie.” Daar hield de persoonlijke conversatie op. Marieke legde uit wat de bedoeling was. Het blootleggen van de oksel, de fossa axillaris, om de ingewikkelde anatomie te leren kennen. Van de studenten werd verwacht dat zij zich grondig voorbereidden met behulp van hun anatomieboek. Aanbevolen werden de boeken van Hafferl of Spalteholz, beiden zeer prijzige boekwerken. Deze eerste keer was om te wennen. Haar grote anatomische kennis had wel indruk gemaakt op hem, maar verder ontbrak het hem volledig aan enige belangstelling voor deze ouderejaars. Nadat hij zijn propedeuse had gehaald was het snijzaalpracticum voorbij en had hij Marieke nog slechts af en toe gezien in de verte op het terrein van het academisch ziekenhuis. Tót

gisteren dus. Zij had het tot plastisch chirurg geschopt en het lelijke eendje was uitgegroeid tot een prachtige zwaan. In de Zipperkliniek in Enschede had zij zojuist haar eerste baan aanvaard na de afronding van haar opleiding.

Zij had bijna overdreven veel belangstelling voor hem gehad; hij krijgt het er weer warm van als hij eraan terugdenkt. Ze hadden een afspraak gemaakt bij hem thuis in Losser, in het grote doktershuis dat ook zijn praktijkpand is. Heel spannend allemaal. Hij voelt de vlinders in zijn buik weer.

In tegenstelling tot zijn broer had hij tot nu toe nog nauwelijks stappen gezet op het liefdespad. Pollux was al jaren samen met Sterre, maar zelf was hij, op een paar kansloze en vreugdeloze scharrels ná, alleen gebleven. Hij had Sterre nooit heel erg gemogen. Knappe meid, maar te behaagziek en te flirterig. En wat zij zijn broer nu heeft geflikt bevestigt zijn mening over haar alleen maar. Wat zou daar aan de hand zijn? Weggelopen met die hulpkok van ze? Pollux staat er nu alleen voor. Op zich kan hij dat wel, creatief en vindingrijk als hij is, maar hij staat natuurlijk niet te wachten op dit soort complicaties.

Artemis had aangeboden mee te gaan naar Eijsden, als morele steun, maar misschien kon zij ook iets betekenen in het restaurant. Kon zij zich beraden op haar toekomst buiten de universiteit en de diverse aanbiedingen uit het bedrijfsleven tegen elkaar afwegen. Hun vader had nog gevraagd hoe het dan met Moby Dick moest en zelfs aangeboden om eten te komen geven en de kattenbak af en toe te verschonen. Want, had Rigel gezegd, die kat verdiende wel wat extra aandacht; hij had tenslotte zijn steentje bijgedragen aan de promotie.

Casper was nu in de buurt van Amersfoort en hij schatte in dat zijn broer en zus nu ongeveer op weg zouden gaan, want Pollux was te onrustig om lang in zijn bed te blijven liggen.

Dat zijn vader op zoek was naar een ster waren ze wel gewend, maar de inmiddels onverholten behoefte aan genoegdoening ten opzichte van die baas van hem, was nieuw en paste slecht bij zijn doorgaans bedachtzame en bescheiden opstelling. Het zou tijd worden, denkt Casper, die Jan de Boer moet eens op zijn nummer worden gezet.

En dan nog zijn moeder. De glaasjes wijn hadden haar loslippiger gemaakt en overmoedig. Aangestoken door de ambiance van het hele promotiegebeuren had zij hen bekend dat een hoogleraarschap nog ontbreekt op haar palmares. En dat zij zo hier en daar haar licht zou gaan opsteken, lobbyen. Zij liever dan ik, denkt Casper. Vertoont zijn lieve, praktische en knappe ma dan toch wat narcistische trekjes?

Rigel

Na alle opwinding en hectiek van gisteren is vandaag een gewone routinedag. Twee dagdiensten achter elkaar staan er in zijn rooster. Die zal hij vullen met reken- en rubriceringswerkzaamheden. Om Jan de Boer zoveel mogelijk te ontlopen kiest hij tijdens dagdiensten regelmatig voor een werkplek op de oude Sterrewacht aan de overkant van de Witte Singel, schuin tegenover hun huis. En daarna weer een nachtdienst. Pas dán kan hij weer verder met zijn ontdekkingsreis.

Na het ontbijt afscheid nemen van Castor, die zichzelf hardnekkig Casper noemt. Niet lang daarna blijkt ook Pollux al op te zijn. “Wakker gemaakt door mijn lieve broertje,” zegt hij, “maar dat komt eigenlijk wel goed uit, want het is nog een heel eind naar Eijsden en ik moet Artemis ook nog ophalen.”